

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2020. augusztus 10.
(OR. en)

10102/20

Intézményközi referenciaszám:
2020/0167(NLE)

ENV 458
COMER 74

JAVASLAT

Küldi:	Ilze JUHANSONE, az Európai Bizottság főtitkára
Az átvétel dátuma:	2020. augusztus 7.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2020) 362 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS HATÁROZATA a veszélyes hulladékok országhatárokat átlépő szállításának ellenőrzéséről és ártalmatlanításáról szóló Bázeli Egyezmény IV. mellékletének a Részes Felek Konferenciájának 15. ülésére tekintettel történő módosítására irányuló javaslatok Európai Unió nevében történő előterjesztéséről, valamint az Európai Unió által más részes feleknek a IV. melléklet és más mellékletek módosítására irányuló javaslataira vonatkozóan képviselendő álláspontról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2020) 362 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2020) 362 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.8.7.
COM(2020) 362 final

2020/0167 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a veszélyes hulladékok országhatárokat átlépő szállításának ellenőrzéséről és ártalmatlanításáról szóló Bázeli Egyezmény IV. mellékletének a Részes Felek Konferenciájának 15. ülésére tekintettel történő módosítására irányuló javaslatok Európai Unió nevében történő előterjesztéséről, valamint az Európai Unió által más részes feleknek a IV. melléklet és más mellékletek módosítására irányuló javaslataira vonatkozóan képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya a veszélyes hulladékok országhatárokat átlépő szállításának és ártalmatlanításának ellenőrzéséről szóló Bázeli Egyezmény részes felei konferenciájának 15. ülésére (CoP-15) tekintettel a Bázeli Egyezmény IV. mellékletének módosítására irányuló javaslatoknak az Európai Unió nevében történő előterjesztéséről szóló tanácsi határozat. A Részes Felek Konferenciájára a tervek szerint 2021. július 19. és 30. között kerül sor. Ez a javaslat kiterjed az Uniónak a vonatkozó mellékletek más felek által javasolt esetleges módosításaira vonatkozó tárgyalási álláspontjára is.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. Bázeli Egyezmény a veszélyes hulladékok országhatárokat átlépő szállításának ellenőrzéséről és ártalmatlanításáról

A veszélyes hulladékok országhatárokat átlépő szállításának ellenőrzéséről és ártalmatlanításáról szóló Bázeli Egyezményt (a továbbiakban: az egyezmény) 1989. március 22-én fogadták el, és 1992-ben lépett hatályba. Az Európai Unió és tagállamai egyaránt az egyezmény részes felei¹. Az egyezménynek jelenleg 187 részes fele van.

Az egyezmény követelményei az egyezmény 1. cikkében meghatározott és VIII. mellékletében felsorolt veszélyes hulladékokra, valamint a II. mellékletben felsorolt egyéb hulladékokra vonatkoznak, amelyek háztartásokból gyűjtött hulladékot, háztartási hulladék égetéséből származó maradékanyagokat és 2021. január 1-jétől bizonyos típusú műanyag hulladékokat tartalmaznak. Az egyezmény a IX. mellékletben felsorolja azokat a hulladéktételeket is, amelyek nem tartoznak az egyezmény követelményeinek hatálya alá, kivéve, ha az ilyen hulladék olyan mértékben tartalmaz az I. mellékletben szereplő valamely kategóriába tartozó anyagot, amelynek hatására az a III. melléklet szerinti veszélyes jellemzőket mutatja. A veszélyes elektromos és elektronikus hulladékok a VIII. mellékletben (A1180 tétel), és ha nem veszélyesek, a IX. mellékletben (B1110 tétel) vannak felsorolva. A II. melléklet nem tartalmaz az elektromos és elektronikai hulladékokra vonatkozó bejegyzéseket.

Az egyezmény IV. melléklete felsorolja és meghatározza azokat a hulladékgazdálkodási eljárásokat, amelyek az egyezmény 2. cikkének (4) bekezdésében szereplő meghatározás szerint „ártalmatlanításnak” minősülnek. Az egyezményben az „ártalmatlanítás” kifejezés magában foglalja mind az olyan végleges ártalmatlanítási műveleteket, mint a hulladéklerakás és a hulladékégetés (a IVA. mellékletben felsoroltak szerint), mind az olyan hasznosítási műveleteket, mint az újrafeldolgozás és más hasznosítási műveletek (a IVB. mellékletben felsoroltak szerint).

A IV. mellékletben szereplő felsorolás fontossága, hogy az egyezmény 2. cikkének 1. pontja értelmében csak „azok az anyagok vagy tárgyak” minősülnek „hulladéknak”, amelyeket

¹ A Tanács 93/98/EGK határozata a veszélyes hulladékok országhatárokat átlépő szállításának és ártalmatlanításának ellenőrzéséről szóló, 1989. március 22-i bázeli egyezménynek a Közösség részéről történő megkötéséről (HL L 39., 1993.2.16., 1. o.).

ártalmatlanítanak vagy ártalmatlanítani szándékoznak”, vagy „ártalmatlanítani kell”, az „ártalmatlanítás” pedig „bármely, az egyezmény IV. mellékletben felsorolt művelet”. Az egyezmény követelményei tehát csak a IV. mellékletben felsorolt ártalmatlanítási műveletekre vonatkoznak. Ennek a mellékletnek ezért ki kell terjednie minden olyan lehetséges hulladékgazdálkodási műveletre, amely a gyakorlatban előfordul vagy előfordulhat, függetlenül attól, hogy azokat a nemzeti vagy a nemzetközi joggal összhangban végzik-e, vagy hogy azok környezetvédelmi szempontból megfelelőnek minősülnek-e. Ha nem így történne, az joghézagokat teremtené az egyezmény követelményeivel kapcsolatban.

Az egyezmény fő követelményei a következők:

- a VIII. mellékletben veszélyesként felsorolt hulladékok OECD-országokból nem OECD-országokba² történő kivitelének tilalma, és
- a II. mellékletben különleges figyelmet igénylőként felsorolt vagy a VIII. mellékletben veszélyesként felsorolt, de a fenti kiviteli tilalom hatálya alá nem tartozó hulladékok kivitelére, behozatalára és tranzitjára vonatkozó ellenőrző rendszer (az „előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárás”). Az előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárás azt jelenti, hogy a kivitelről előzetesen értesíteni kell az importáló- és tranzitállamok illetékes hatóságait. A bejelentést az exportáló államnak kell megtennie, amely arra is kötelezheti a hulladéktermelőket vagy -exportőröket, hogy az ilyen bejelentéseket az illetékes hatóságon keresztül tegyék meg. A bejelentést írásban kell benyújtani, és annak tartalmaznia kell az egyezmény V. A. mellékletében megnevezett nyilatkozatokat és információkat. Hulladékexportra csak akkor kerülhet sor, ha és amikor valamennyi érintett állam írásos hozzájárulását adta. (Az egyezmény 6. cikke.)

2.2. A Részes Felek Konferenciája

A Bázeli Egyezmény Részes Feleinek Konferenciája az egyezmény legfőbb döntéshozó szerve. Hatásköre kiterjed az egyezmény mellékleteinek módosítására, és két évente ülésezik.

Az egyezmény I., III. és IV. mellékletének, valamint IX. melléklete kapcsolódó vonatkozásainak felülvizsgálatát a Részes Felek Konferenciájának 12. ülése (CoP-12) kezdeményezte a BC-12/1 határozatával³.

A Részes Felek Konferenciájának 13. ülése (CoP-13) úgy határozott, hogy a fenti mellékletek felülvizsgálatára szakértői munkacsoportot hoz létre, amely az Egyesült Nemzetek öt regionális csoportjának méltányos földrajzi képviselője alapján a részes felekből kijelölt 50 tagból áll. A szakértői munkacsoportban az EU-ból és tagállamaiból a Bizottság, Észtország, Németország, Hollandia és Lengyelország vesz részt. Az írásbeli beadványokat és a szóbeli észrevételeket a nemzetközi környezetvédelmi kérdésekkel foglalkozó tanácsi munkacsoport koordinálta. A CoP-13 egyetértett abban, hogy a szakértői munkacsoportnak nagyobb prioritást kell biztosítani a IV. melléklettel és a IX. melléklet kapcsolódó szempontjaival

² Az egyezmény 4A. cikke, amely 2019 decemberében lépett hatályba, megtiltja az egyezmény hatálya alá tartozó veszélyes hulladékok összes, országhatárokat átlépő szállítását a VII. mellékletben szereplő felektől (az OECD-ben és az EU-ban tagsággal rendelkező felek és egyéb államok és Liechtenstein) a VII. mellékletben nem szereplő államokba.

³ További információk a Bázeli Egyezmény honlapján találhatóak, lásd: <http://www.basel.int/Implementation/LegalMatters/LegalClarity/ReviewofAnnexes/AnnexesI,III,IVandrelatedaspectsofAnnexes/tabid/6269/Default.aspx>

kapcsolatos munkának. 2017 és 2019 között az EU és tagállamai előzetes javaslatokat nyújtottak be az egyezmény titkárságának és a szakértői munkacsoportnak a IV. melléklet módosítására.

A Részres Felek Konferenciája 14. ülésén (CoP-14) a BC-14/16 határozatával a szakértői munkacsoport megbízatását kiterjesztette az elektromos és elektronikus hulladéokra vonatkozó két meglévő bejegyzés, azaz a IX. melléklet B1110 tétele és a VIII. melléklet A1180 párhuzamos tétele, valamint az I., III. és IV. melléklet felülvizsgálatának az egyezmény egyéb mellékleteire és a Részres Felek Konferenciájának vonatkozó határozataira gyakorolt következményeinek felülvizsgálatára is. A BC-14/16. sz. határozatával a CoP-14 felkérte a szakértői munkacsoportot, hogy folytassa munkáját az alábbiak szerint: a módosító javaslatokat a Részres Felek Konferenciájának 15. ülésén (CoP-15) tárgyalják meg és lehetőség szerint fogadják el a IV., VIII. (A1180) és IX. (B1110) mellékletre vonatkozóan.

A szakértői munkacsoport számos ajánlást és választási lehetőséget bocsátott ki a részres felek számára, amelyeket mérlegelniük kell, ha javaslatokat kívánnak előterjeszteni a CoP-15-re. A Bázeli Egyezmény titkársága által az egyezmény mellékleteinek módosítására irányuló javaslatok előterjesztésére meghatározott határidő 2020. december 4-én jár le, figyelembe véve a Részres Felek Konferenciájának 2021. májusról júliusra történő elhalasztását.

A javaslatok célja az egyezmény IV. mellékletében felsorolt ártalmatlanítási műveletek leírásának módosítása és pontosítása. A javaslatok elfogadása esetén javul a jogi egyértelműség, és ezáltal könnyebbé válik a hulladékszállítmányok ellenőrzése és az illegális szállítások megelőzése. Támogatják továbbá a globális szintű, környezetvédelmi szempontból megfelelő hulladékgazdálkodást, és hozzájárulnak a globális körforgásos gazdaságra való áttálláshoz.

Az EU és tagállamai a 2017 és 2019 közötti időszakban előzetes javaslatokat terjesztettek az egyezmény titkársága és a szakértői munkacsoport elé az ártalmatlanítási műveleteknek a IV. mellékletben szereplő jegyzékére vonatkozóan. Ezeket a javaslatokat a szakértői munkacsoportban részt vevő többi féllel is megvitatták. A szakértői munkacsoport megvitatta továbbá az elektromos és elektronikus hulladékok VIII. és IX. melléklet szerinti osztályozására vonatkozó ajánlásokat.

Amennyiben a CoP-15 keretében megállapodás születik a módosításokról, azokat végre kell hajtani a hulladékokról szóló 2008/98/EK uniós keretirányelvben⁴ (az egyezmény IV. mellékletének megfelelő hulladékgazdálkodási műveletek listája) és a hulladékszállításról szóló 1013/2006/EU uniós rendeletben⁵ (az egyezmény VIII. és IX. mellékletének megfelelő, az elektromos és elektronikus hulladékokra vonatkozó külön bejegyzések).

2.3. A tervezett jogi aktus

A tanácsi határozatra irányuló javaslat a következőket javasolja:

Az egyezmény IV. mellékletének az általános bevezetés, a feliratok és a bevezető szöveg tekintetében történő módosítása a végső ártalmatlanítás és hasznosítás fogalmának

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2008. november 19-i 2008/98/EK módosított irányelve a hulladékokról (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács módosított 1013/2006/EK rendelete (2006. június 14.) a hulladékszállításról, HL L 190., 2006.7.12., 1. o.

megkülönböztetése és magyarázata, valamint annak egyértelművé tétele érdekében, hogy az egyezmény valamennyi hulladékgazdálkodási műveletre vonatkozik.

A IV. mellékletben szereplő hulladékgazdálkodási műveletek leírásának naprakésszé tétele és pontosítása, valamint annak biztosítása, hogy az egyezmény követelményei valamennyi műveletre – beleértve az ideiglenes műveleteket is – kiterjedjenek.

Ez a tanácsi határozatra irányuló javaslat elvben – a helyszíni koordináció függvényében – kiterjed az Unió tárgyalási álláspontjára is, amennyiben más felek további módosításokat javasolnak a vonatkozó mellékletekre vonatkozóan. E javaslatok vonatkozhatnak a hulladékgazdálkodási műveletek IV. mellékletben szereplő jegyzékére, valamint az elektromos és elektronikus hulladékokra vonatkozó bejegyzésekre, amelyek jelenleg a VIII. és IX. mellékletben szerepelnek és az egyezmény II. mellékletébe is felvehetők.

Az egyezmény mellékleteinek módosításait a 2008/98/EK irányelv és az 1013/2006/EU rendelet módosításával kell végrehajtani. A 2008/98/EK irányelv tartalmazza az egyezmény IV. mellékletének megfelelő hulladékgazdálkodási műveletek listáját, az 1013/2006/EK rendelet pedig tartalmazza az egyezmény VIII. és IX. mellékletének megfelelő elektromos és elektronikus hulladékokra vonatkozó speciális bejegyzéseket.

Az üzemeltetőket és a hatóságokat érintő változások az EU-ból történő kivitel tekintetében a megállapodás tárgyát képező változtatások típusától (nevezetesen mely mellékletek kerülnek végül módosításra), a hulladék típusától és a rendeltetési országoktól függenek.

Az egyezmény IV. mellékletének módosításai nem járnak közvetlen következményekkel a hulladékok kivitelére vagy egyéb szállítására nézve, hanem egyértelművé teszik a hulladék szállítása után elvégzendő hulladékgazdálkodási műveletek leírását. Ez megkönnyíti a hatóságok számára a hulladékszállítás ellenőrzését, és segíti őket az egyezmény követelményeinek alkalmazásában az illegális szállítás megelőzése érdekében. Támogatja továbbá a globális szintű, környezetvédelmi szempontból megfelelő hulladékgazdálkodást, és hozzájárul a globális körforgásos gazdaságra való átálláshoz.

Amennyiben az elektromos és elektronikus hulladékok további kategóriái szerepelnek az egyezmény II. vagy VIII. mellékletében, és az 1013/2006/EK rendelet V. mellékletét ennek megfelelően módosítani kell, az ilyen hulladékoknak az EU-ból nem OECD-országokba történő kivitele az 1013/2006/EU rendelet 36. cikke értelmében tilos. Az ilyen hulladék OECD-n belüli exportjának elvben az előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárást kell követnie. Az egyezmény említett módosításainak az 1013/2006/EK rendeletbe való átültetése azt is eredményezné, hogy a Bázeli Egyezmény II. vagy VIII. mellékletében újonnan szereplő, Unión belüli hulladékszállítmányokat az 1013/2006/EK rendelet 3. cikke (1) bekezdése b) pontjának i. alpontjával összhangban bejelentési eljárásnak vetnék alá.

Az egyezmény mellékleteinek módosítására vonatkozó eljárást az egyezmény 17. és 18. cikke szabályozza. Konkrétan, a javasolt módosításokat a részes feleknek kell megtenniük, és azokról a titkárságnak legalább hat hónappal a Részes Felek Konferenciájának ülése előtt értesítenie kell valamennyi részes felet. Ezenkívül minden ilyen módosítást a Részes Felek Konferenciájának ülésén kell elfogadni. Az egyezmény 18. cikke (2) bekezdése c) pontjának megfelelően a tervezett jogi aktus kötelező lesz a részes felekre nézve. Az említett cikk így rendelkezik: „a melléklet hat hónappal azt követően, hogy a Letéteményes az arról szóló tájékoztatást közreadta, az egyezmény, illetve bármely jegyzőkönyv valamennyi olyan részese számára hatályba lép, amely nem nyújtott be a fenti b) pontban foglalt bejelentést.”

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Az Uniónak javaslatokat kell előterjesztenie az egyezmény IV. mellékletére vonatkozóan az alábbiak céljából:

- a IV. melléklet módosítása annak érdekében, egy olyan általános bevezető kerüljön beillesztésre, amely egyértelműen megkülönbözteti a végső ártalmatlanítás és hasznosítás fogalmát, annak pontosítására, hogy az egyezmény a gyakorlatban előforduló vagy esetleges előforduló valamennyi hulladékgazdálkodási műveletre kiterjed, függetlenül azok jogállásától és hogy környezetvédelmi szempontból megfelelőnek minősülnek-e, továbbá hogy kiterjed az egyéb műveleteket megelőzően végrehajtott műveletekre is („ideiglenes műveletek”);
- a IV. melléklet módosítása oly módon, hogy az tartalmazzon olyan szakaszokat és bevezető szövegeket, amelyek kifejtik, hogy mit kell érteni a nem hasznosítási műveletek (IVA. melléklet) és a hasznosítási műveletek (IVB. melléklet) alatt, valamint
- a meglévő műveletekről szóló IV. melléklet módosítása és a IV. melléklet új műveletekkel való kiegészítése, amelynek célja többek között a műveletek leírásának naprakésszé tétele és pontosítása az egyezmény 1989-es elfogadása óta bekövetkezett tudományos, műszaki és egyéb fejleményekkel összhangban, valamint a mindenre kiterjedő rendelkezések bevezetése révén annak biztosítása, hogy az egyezmény követelményei kiterjedjenek minden külön nem említett műveletre.

A fenti javaslatok céljai a következők:

- annak biztosítása, hogy az egyezmény megfelelő ellenőrzési mechanizmusai teljes mértékben alkalmazandók legyenek, ezért elfogadásuk javítaná a hulladékszállítmányok ellenőrzését, és megkönnyítené az illegális szállítások megelőzését;
- a jogi egyértelműség, valamint a hulladékgazdálkodási műveletek részes felek általi egységes megértésének és értelmezésének javítása, valamint
- a környezetvédelmi szempontból megfelelő hulladékgazdálkodás támogatása globális szinten, továbbá hozzájárulás a globális körforgásos gazdaságra való átálláshoz.

Amennyiben más felek olyan módosításokat javasolnak a vonatkozó mellékletekhez, amelyek az uniós javaslat mögött meghúzódó célkitűzésekkel azonos célokat valósíthatnak meg, az ilyen javaslatokat az Unió elvben támogathatja. Ez vonatkozhat a műveletek IV. mellékletben szereplő jegyzékére, valamint az elektromos és elektronikus hulladékokra vonatkozó bejegyzésekre, amelyek jelenleg a VIII. mellékletben (A1180) és a IX. mellékletben (B1110) szerepelnek, továbbá vonatkozhat az elektromos és elektronikus hulladékokra vonatkozóan a II. mellékletben javasolt új bejegyzésekre (különös figyelmet igénylő hulladékkategóriák). Az elektromos és elektronikus hulladékok II. és VIII. mellékletbe történő besorolására vonatkozó javaslatok biztosíthatják a fenti célkitűzések elérését a környezet és az egészség szempontjából az egyik legkomolyabb aggodalmat jelentő hulladékáramok egyikével kapcsolatban, amely a körforgásos gazdasághoz való hozzájárulás szempontjából is az egyik legnagyobb potenciállal rendelkezik.

Az egyezmény rendelkezéseit az Unióban a hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv hajtja végre, amelynek I. és II. melléklete tartalmazza a Bázeli Egyezmény IV. mellékletének megfelelő hulladékgazdálkodási műveletek listáját, valamint az 1013/2006/EK rendelet, amely az Unióból történő kivitel és az Unióba történő behozatalt, valamint a tagállamok közötti szállítást szabályozza (1. cikk). Az irányelv és a rendelet az Európai Gazdasági Térségen („EGT”) belül is alkalmazandó.

Az egyezmény II. és VIII. melléklete módosításainak elfogadását követően azokat át kell ültetni az uniós jogba, konkrétan a 2008/98/EK irányelvbe és az 1013/2006/EK rendeletbe. Az 1013/2006/EK rendelet módosításai azt jelenthetik, hogy a II. mellékletben szereplő új hulladékkategóriák EU-n és EGT-n belüli szállítását új ellenőrzési intézkedéseknek vetik alá, és megtiltják e hulladékok nem OECD-országokba történő kivitelét. Bár a fenti okokból kívánatos lenne ez a helyzet az EU-ból történő kivitel tekintetében, ez nemkívánatos és problematikus hatást gyakorolhatna az újrafeldolgozásra szánt hulladék EU-n és EGT-n belüli szállítására, mivel új bejelentési eljárások hatálya alá tartozna. Ezekre a szállítmányokra már vonatkoznak környezetvédelmi követelmények a hulladékokról szóló uniós jogszabályokban, és az új adminisztratív eljárások bevezetése bonyolultabbá és költségesebbé teheti az újrafeldolgozást az EU-ban, ugyanakkor környezetvédelmi szempontból csak korlátozott előnnyel járhat.

Az Unió és az EGT-n belüli jelenlegi helyzet – azaz az egyezmény ellenőrzési rendszere nélküli helyzet – fenntartása érdekében az egyezmény 11. cikke értelmében értesíteni kell az egyezmény titkárságát az érintett rendelkezésekről, és az OECD-határozat értelmében meg kell tenni a szükséges lépéseket. Az egyezmény 11. cikke lehetővé teszi a részes felek számára, hogy két-, többoldalú vagy regionális megállapodásokat vagy egyezségeket kössenek a hulladékok országhatárokat átlépő szállítására vonatkozóan, feltéve, hogy a megállapodások vagy egyezségeket összeegyeztethetők az egyezmény által előírt, környezetvédelmi szempontból megfelelő hulladékgazdálkodással. Ezeknek a megállapodásoknak vagy egyezségeknél olyan előírásokat kell tartalmazniuk, amelyek környezetvédelmi szempontból legalább ugyanannyira megfelelőek, mint az egyezményben előírtak, és különös hangsúlyt helyeznek a fejlődő országok érdekeinek figyelembevételére. A 11. cikk szerinti bejelentésekre például az OECD-határozattal kapcsolatban került sor.

Következésképpen ez a tanácsi határozatra irányuló javaslat előírja, hogy az Unió az egyezmény 11. cikkével összhangban értesítést küld az új hulladékkategóriáknak az Unió és az EGT-n belüli szállítására vonatkozó rendelkezésekről, amennyiben ezek a rendelkezések eltérnek a tervezett jogi aktustól, és pontosítja, hogy rendelkezéseink az egyezménnyel összeegyeztethető, környezetvédelmi szempontból megfelelő gazdálkodási rendszeren alapulnak. Lépéseket kell tenni annak érdekében is, hogy az egyezmény mellékleteinek módosításai és a fenti OECD-határozat közötti összefüggések miatt tájékoztassák az OECD titkárságát a fenti helyzetről.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Alapelvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „a megállapodásokkal létrehozott szervezetben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek

joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat.”

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A Bázeli Egyezmény Részes Feleinek Konferenciája az egyezmény által létrehozott szerv.

A Részes Felek Konferenciája által elfogadandó jogi aktus joghatással bíró jogi aktus. A tervezett jogi aktus az egyezmény 18. cikkének megfelelően a nemzetközi jog szerint kötelező érvényű lesz. Hatással lesz az uniós jogszabályok, nevezetesen a 2008/98/EK irányelv és a 1013/2006/EK rendelet hatályára és tartalmára. Az irányelv és a rendelet többek között azáltal hajtja végre az egyezményt, hogy meghatározza az Unióból történő kivitelre, az Unióba történő behozatalra, valamint a tagállamok közötti szállításra vonatkozó hulladékgazdálkodási műveletek és eljárások jegyzékét. Az irányelv és a rendelet az EGT-n belül is alkalmazandó. Az egyezmény mellékleteinek módosítását követően ezeket a módosításokat – az EU-n belüli hulladékszállításra vonatkozó rendelkezések kivételével – végre kell hajtani a fenti irányelvben és rendeletben.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem módosítja az egyezmény intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Alapelvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen anyagi jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a környezetvédelemmel kapcsolatos.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 192. cikkének (1) bekezdése.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 192. cikkének (1) bekezdése, összefüggésben 218. cikkének (9) bekezdésével.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a veszélyes hulladékok országhatárokat átlépő szállításának ellenőrzéséről és ártalmatlanításáról szóló Bázeli Egyezmény IV. mellékletének a Részes Felek Konferenciájának 15. ülésére tekintettel történő módosítására irányuló javaslatok Európai Unió nevében történő előterjesztéséről, valamint az Európai Unió által más részes feleknek a IV. melléklet és más mellékletek módosítására irányuló javaslataira vonatkozóan képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 192. cikke (1) bekezdésére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

Mivel:

- (1) A veszélyes hulladékok országhatárokat átlépő szállításának ellenőrzéséről és ártalmatlanításáról szóló Bázeli Egyezmény (a továbbiakban: az egyezmény) 1992-ben lépett hatályba, és azt az Unió a 93/98/EGK tanácsi határozattal kötötte meg⁶.
- (2) Az egyezménynek az Unióban történő végrehajtásáról a 1013/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁷ rendelkezik. A hulladékokról szóló, 2008. november 19-i 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁸ tartalmazza az egyezmény IV. mellékletében szereplő hulladékgazdálkodási műveletek jegyzékét.
- (3) Az egyezmény 15. cikke (5) bekezdésének b) pontja értelmében a Részes Felek Konferenciája megvizsgálja és szükség szerint elfogadja az egyezmény és mellékletei módosításait. Az egyezmény módosításait a Részes Felek Konferenciájának ülésén kell elfogadni.
- (4) Az egyezmény 17. és 18. cikke alapján az Unió vagy az egyezmény bármely más részes fele által előterjesztett javaslat alapján a Részes Felek Konferenciája a 2021. júliusi 15. ülésén mérlegelheti az egyezmény II., IV., VIII. és IX. mellékletének módosításait.

⁶ A veszélyes hulladékok országhatárokat átlépő szállításának és ártalmatlanításának ellenőrzéséről szóló egyezménynek (Bázeli Egyezmény) a Közösség részéről történő megkötéséről szóló, 1993. február 1-jei 93/98/EGK tanácsi határozat (HL L 39., 1993.2.16., 1. o.).

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács módosított 1013/2006/EK rendelete (2006. június 14.) a hulladékszállításról, HL L 190., 2006.7.12., 1. o.

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 2008. november 19-i 2008/98/EK módosított irányelve a hulladékokról (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).

- (5) Az Uniónak javaslatokat kell előterjesztenie az egyezmény IV. mellékletének módosítására annak érdekében, hogy egy olyan általános bevezetés kerüljön beillesztésre, amely egyértelműen megkülönbözteti a végső ártalmatlanítás és hasznosítás fogalmát, annak pontosítására, hogy az egyezmény a gyakorlatban előforduló vagy esetlegesen előforduló valamennyi hulladékgazdálkodási műveletre kiterjed, függetlenül azok jogállásától és hogy környezetvédelmi szempontból megfelelőnek minősülnek-e, továbbá kiterjed az egyéb műveleteket megelőzően végrehajtott műveletekre is („ideiglenes műveletek”); annak érdekében, hogy a melléklet olyan szakaszokkal és bevezető szövegekkel egészüljön ki, amelyek kifejtik, hogy mi értendő a végleges ártalmatlanítási műveletek (IVA. melléklet) és a hasznosítási műveletek (IVB. melléklet) alatt; valamint annak érdekében, hogy az egyezmény 1989-es elfogadása óta bekövetkezett tudományos, műszaki és egyéb fejleményekkel összhangban naprakésszé tegye és pontosítsa a műveletek leírását, valamint mindenre kiterjedő rendelkezések bevezetése révén biztosítsa, hogy az egyezmény követelményei kiterjedjenek minden külön nem említett műveletre.
- (6) A hulladékgazdálkodási műveletek IV. mellékletben szereplő leírása általános, és további pontosításra szorulhat. Az Uniónak ezért támogatnia kell, hogy a Részes Felek Konferenciája magyarázó feljegyzéseket vagy iránymutatásokat dolgozzon ki e műveletek tartalmának további pontosítása érdekében. Ezeknek a közleményeknek vagy iránymutatásoknak magyarázattal és példákkal kell szolgálniuk az érintett műveletekre vonatkozóan, és nem szerepelhetnek az egyezmény szövegében.
- (7) A fenti javaslatok célja annak biztosítása, hogy az egyezmény megfelelő ellenőrzési mechanizmusai teljes mértékben alkalmazhatók legyenek, ezért elfogadásuk javítaná a hulladékszállítás ellenőrzését; az illegális szállítások megelőzésének elősegítését; a jogi egyértelműség javítását és a hulladékgazdálkodási műveletek felek általi egységes megértésének és értelmezésének kialakítását; valamint globális szinten támogatná a környezetvédelmi szempontból megfelelő hulladékgazdálkodást, és hozzájárulna a globális körforgásos gazdaságra való átálláshoz.
- (8) Az Uniónak továbbá elvben támogatnia kell az egyezmény más részes felei által a hulladékgazdálkodási műveletek IV. mellékletben szereplő jegyzékével, az elektromos és elektronikus hulladékokra vonatkozó, jelenleg a VIII. mellékletben (A1180) és a IX. mellékletben (B1110) szereplő bejegyzésekkel, valamint az ilyen hulladékokra vonatkozó, a II. mellékletben (különös figyelmet igénylő hulladékkategóriák) javasolt új bejegyzésekkel kapcsolatban utólag javasolt módosításokat, feltéve, hogy azok ugyanazokat a célokat tudják elérni, mint amelyek az uniós javaslat mögött húzódnak.
- (9) Helyénvaló meghatározni az Unió által a Részes Felek Konferenciáján képviselendő álláspontot, mivel a tervezett jogi aktus (az egyezmény mellékleteinek módosítása) kötelező érvényű lesz az Unióra nézve, és érinti az uniós jog, nevezetesen a 2008/98/EK irányelv és az 1013/2006/EK rendelet hatályát és tartalmát.
- (10) Helyénvaló fenntartani a nem veszélyes elektromos és elektronikus hulladékoknak az Unió és az EGT-n belüli szállítására vonatkozó jelenlegi helyzetet, és ezért az ilyen szállítmányokra vonatkozóan nem kell alkalmazni az egyezmény II. mellékletének egy bejegyzéssel való esetleges kiegészítéséből eredő ellenőrzési rendszert. E célból az

Uniónak, amennyiben szükséges, alkalmaznia kell az OECD-határozatban⁹ meghatározott eljárásokat, valamint a részes vagy nem részes felekkel kötött, a veszélyes és egyéb hulladékok országhatárokat átlépő szállításáról szóló kétoldalú, többoldalú vagy regionális megállapodások vagy egyezségek megkötésére vonatkozó eljárásokat az egyezmény 11. cikkével¹⁰ összhangban annak biztosítása érdekében, hogy az egyezmény II. melléklete módosításainak elfogadása következtében ne kerüljön sor a nem veszélyes hulladékok Unió és EGT-n belüli szállításának további ellenőrzésére.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

- (1) A Bázeli Egyezmény Részes Felei Konferenciájának 15. ülésén az Unió a következő célok elérésére törekszik:
 - a) annak biztosítása, hogy az egyezmény megfelelő ellenőrzési mechanizmusai teljes körűen alkalmazandók legyenek a hulladékszállítás ellenőrzésének javítása és az illegális hulladékszállítás megelőzésének elősegítése érdekében;
 - b) a jogi egyértelműség, valamint a IV. mellékletben szereplő „hulladékártalmatlanítási műveletek” felek általi egységes megértésének és értelmezésének javítása;
 - c) a környezetvédelmi szempontból megfelelő hulladékgazdálkodás támogatása globális szinten, valamint hozzájárulás a globális körforgásos gazdaságra való áttéréshez.
- (2) A Bázeli Egyezmény Részes Felei Konferenciájának 15. ülésére tekintettel és az (1) bekezdésben felsorolt célkitűzések elérése érdekében az Unió a következő javaslatokat nyújtja be:
 - a) a IV. melléklet módosítása annak érdekében, egy olyan általános bevezető kerüljön beillesztésre, amely egyértelműen megkülönbözteti a végső ártalmatlanítás és hasznosítás fogalmát, annak pontosítására, hogy az egyezmény a gyakorlatban előforduló vagy esetleges előforduló valamennyi hulladékgazdálkodási műveletre kiterjed, függetlenül azok jogállásától és hogy környezetvédelmi szempontból megfelelőnek minősülnek-e, továbbá hogy kiterjed az egyéb műveleteket megelőzően végrehajtott műveletekre is („ideiglenes műveletek”);
 - b) a IV. melléklet módosítása oly módon, hogy az tartalmazzon olyan szakaszokat és bevezető szövegeket, amelyek kifejtik, hogy mi értendő a végleges

⁹ A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) C(2001)107/FINAL tanácsi határozata a hulladékok hasznosítási célú, határokat átlépő szállításának ellenőrzéséről szóló C(92)39/FINAL határozat (a továbbiakban: az OECD-határozat) felülvizsgálatáról

¹⁰ Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az Unió a Bázeli Egyezmény 11. cikke szerinti eljárás alkalmazásával előrehaladott szakaszban van, ezért azt nem feltétlenül szükséges megemlíteni ebben a tanácsi határozatban.

ártalmatlanítási műveletek (IVA. melléklet) és a hasznosítási műveletek (IVB. melléklet) alatt, valamint

- c) a IV. mellékletben szereplő műveletek leírásának naprakésszé tétele és pontosítása az egyezmény 1989-es elfogadása óta bekövetkezett tudományos, műszaki és egyéb fejleményekkel összhangban, valamint annak biztosítása, hogy a IV. melléklet mindenre kiterjedő rendelkezéseinek bevezetése révén minden külön nem említett műveletre kiterjedjenek az egyezmény követelményei.
- (3) A fenti a)–c) pont szerinti részletes javaslat e határozat mellékletét képezi. A Bizottság az Unió nevében továbbítja ezt a javaslatot az egyezmény titkárságának.
- (4) Az Unió támogatja azt az elképzelést, hogy az egyezmény részes feleinek konferenciája magyarázó megjegyzéseket vagy iránymutatásokat dolgozzon ki a IV. mellékletben szereplő ártalmatlanítási műveletek tartalmának további pontosítása érdekében. Ezeket a magyarázó megjegyzéseket vagy iránymutatásokat nem kell magában az egyezményben szerepeltetni.

2. cikk

Az Unió támogathatja az egyezmény más részes felei által javasolt módosításokat az alábbiak tekintetében:

1. a hulladékgazdálkodási műveletek IV. mellékletben szereplő jegyzéke;
2. az elektromos és elektronikus hulladékokra vonatkozó bejegyzések, amelyek jelenleg a VIII. mellékletben (A1180) és a IX. mellékletben (B1110) találhatók; valamint
3. az elektromos és elektronikus hulladékokra vonatkozóan javasolt új bejegyzések a II. mellékletben (különös figyelmet igénylő hulladékkategóriák),

feltéve, hogy a módosítások hozzájárulnak az 1. cikk (1) bekezdésében felsorolt uniós célkitűzések megvalósításához.

3. cikk

A 1. és 2. cikkben említett álláspont finomításáról – a Részes Felek Konferenciájának 15. ülésén történő fejlemények fényében – az Unió képviselői a helyszíni koordinációs üléseken, a tagállamokkal konzultálva, a Tanács további határozata nélkül is megállapodhatnak.

4. cikk

Amennyiben az egyezmény vonatkozó mellékleteit a Bázeli Egyezmény Részes Felei Konferenciájának 15. ülésén módosítják, az Unió szükség esetén megteszi az OECD-határozatban és az egyezmény 11. cikkében¹¹ előírt lépéseket annak biztosítására, hogy a nem

¹¹ Lásd a 10. lábjegyzetet.

veszélyes hulladékok Unió és EGT-n belüli szállítására vonatkozó jelenlegi ellenőrzések változatlanok maradjanak.

5. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*